БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Цэнгэл сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Аудитын код: БӨА-2022/118/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Өлгий хот 2022 он	Баян-Өлгий аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга бөгөөд тэргүүлэх аудитор: М.Хуанган Утас: 70422954 Цахим хаяг: khuanganm@audit.gov.mn Аудитын менежер: Х.Женисбек Утас: 70422930 Цахим хаяг: jenisbekh@audit.gov.mn Аудитор: Х.Еркебулан Утас: 92921881 Цахим хаяг:erkebulankh@ audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу. .

Агуулга

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл 2
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан 5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан 6
2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан 8
2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан....9
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан 11
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан....13
3. Аудитын тайлан....14
3.1 Ерөнхий зүйл 14
3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт 14
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал 15
3.4 Материаллаг байдал 15
3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга 15
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв.... 16
3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг 17
3.8 Аудитын гол асуудал 17
3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал 17
3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт.... 18
3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт.... 18
3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал.... 18
4. Аудитын илрүүлэлт 18
4.1 Залруулсан алдаа.... 18
4.2 Төлбөрийн акт.... 18
Байхгүй ....**Error! Bookmark not defined.**
4.3 Албан шаардлага 18
4.4 Зөвлөмж 18
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл 19

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт

БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

83129 Өлгий, Баян-Өлгий аймаг,
Утас/Факс: (976) 7042-2954
E-mail: bayanulgii@audit.gov.mn

2022.02.25 № 237

танай ______ -ны № ______ -т

ЦЭНГЭЛ СУМЫН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТӨВИЙН ЕРӨНХИЙ ЭМЧ К.ӨМИРГҮЛ ТАНАА

АУДИТЫН САНАЛ ДҮГНЭЛТ

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Цэнгэл сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/ өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Цэнгэл сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР М.ХУАНГАН

Цэнгэл сумын Эрүүл мэндийн төвийн -Дүгнэлт

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Төгрөгөөр

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**36371105.97**	**125873294.29**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	0.00	1630194.00
312	**Банкинд байгаа бэлэн мөнгө**	0.00	1630194.00
3121	**Төгрөг**	0.00	1630194.00
31211	Төрийн сангийн харилцах	0.00	1630194.00
33	**АВЛАГА**	0.00	58911175.00
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	0.00	58911175.00
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	36371105.97	65331925.29
351	**Түүхий эд материал**	11521669.97	18649799.79
35130	Эм боох материал	11521669.97	18649799.79
354	**Хангамжийн материал**	24849436.00	46682125.50
35420	Аж ахуйн материал	19637046.00	45416933.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	1202080.00	0.00
35460	Хүнсний материал	4010310.00	1265192.50
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**1073045108.20**	**1237062891.52**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	1073045108.20	1237062891.52
392	**Биет хөрөнгө**	1061677108.20	1225694891.52
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1070709672.98	1070709672.98
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-70580690.16	-104171035.20
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	118539391.00	161619391.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-89343898.14	-101334229.66
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	130338107.93	225747468.22
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-102076452.33	-67432057.25
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	47454457.00	86618277.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-43668661.08	-46309339.57
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	246744.00	246744.00
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	2824638.00	880645.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-2824638.00	-880645.00
39217	Ном	58437.00	0.00
393	**Биет бус хөрөнгө**	11368000.00	11368000.00
39301	Програм хангамж	550000.00	550000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-550000.00	-550000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	11368000.00	11368000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**1109416214.17**	**1362936185.81**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**0.00**	**86987324.00**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	0.00	86987324.00
413	**Өглөг**	0.00	86987324.00
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	0.00	51755536.00
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	0.00	4725427.00
4136	**Бусад өглөг**	0.00	30506361.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	0.00	30506361.00

5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**1109416214.17**	**1334860036.81**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	1109416214.17	1334860036.81
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	827213180.00	827213180.00
51101	Өмч: - төрийн	827213180.00	827213180.00
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	-481901822.94	-256458000.30
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	-481901822.94	-422990647.94
51220	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	166532647.64
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	764104857.11	764104857.11
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**1109416214.17**	**1421847360.81**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Төгрөгөөр

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**867,682,394.00**	**1,384,851,699.35**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**12,918,200.00**	**204,013,297.35**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	2,918,200.00	28,202,737.06
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	2,918,200.00	28,202,737.06
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	2,918,200.00	28,202,737.06
122	**Тусламжийн орлого**	10,000,000.00	175,810,560.29
122001	Хандив тусламж /дотоод/	10,000,000.00	175,810,560.29
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**854,764,194.00**	**1,180,838,402.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	838,131,600.00	852,400,000.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	838,131,600.00	852,400,000.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	358,500.00	185,217,546.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	358,500.00	126,417,546.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	58,800,000.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	-	34,416,300.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	-	34,416,300.00
1340	**Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих**	16,274,094.00	108,804,556.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	16,274,094.00	108,804,556.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**907,934,377.35**	**1,218,260,614.71**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**907,934,377.35**	**1,218,260,614.71**

210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	905,625,819.78	1,158,460,614.71
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	598,670,701.43	718,295,383.00
210101	Үндсэн цалин	346,356,418.48	457,981,691.00
210102	Нэмэгдэл	196,196,080.85	195,343,957.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	9,686,792.00	10,583,900.00
210104	Урамшуулал	46,431,410.10	54,385,835.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	81,247,600.00	79,153,594.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	57,174,200.00	50,754,094.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,018,300.00	10,673,300.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,814,700.00	4,726,900.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,203,700.00	1,181,800.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	12,036,700.00	11,817,500.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	40,735,807.00	38,556,643.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,140,437.00	2,592,336.00
210302	Түлш, халаалт	38,595,370.00	35,964,307.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	40,381,300.00	63,013,630.00
210401	Бичиг хэрэг	1,236,400.00	4,651,700.00
210402	Тээвэр, шатахуун	36,793,900.00	50,583,780.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	540,000.00	1,870,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	756,500.00	1,694,700.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,054,500.00	4,213,450.00
2105	**Нормативт зардал**	67,839,283.53	163,579,768.74
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	48,175,131.03	121,075,251.24
210502	Хоол, хүнс	19,359,352.50	32,876,717.50
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	304,800.00	9,627,800.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	6,441,800.00	4,498,350.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	4,186,100.00	2,894,750.00
210604	Урсгал засвар	2,255,700.00	1,603,600.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	658,000.00	1,804,246.00
210702	Дотоод албан томилолт	658,000.00	1,804,246.00

2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	2,557,800.00	3,621,560.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	336,000.00	420,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	138,600.00	480,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	150,000.00	320,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	-	50,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,269,400.00	1,655,500.00
210807	Газрын төлбөр	120,800.00	120,800.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	100,000.00	-
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	443,000.00	575,260.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	67,093,527.82	85,937,439.97
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,996,736.00	21,968,100.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	61,096,791.82	63,969,339.97
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	2,308,557.57	59,800,000.00
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	840,000.00	59,800,000.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	-	58,800,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	840,000.00	1,000,000.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	1,468,557.57	-
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,468,557.57	-
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**(40,251,983.35)**	**166,591,084.64**
145	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН**	-	-
225	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	-	58,437.00
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	-	58,437.00
4	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)**	-	(58,437.00)
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**(40,251,983.35)**	**166,532,647.64**

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Төгрөгөөр

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	827,213,180.00	764,104,857.00	-422,990,647.94	1,168,327,389.17

2021 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	827,213,180.00	764,104,857.00	-422,990,647.94	1,168,327,389.17
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	827,213,180.00	764,104,857.00	-422,990,647.94	1,168,327,389.17
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт				
Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт				0.00
Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз				0.00
Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү				0.00
Тайлант үеийн үр дүн			166,532,647.64	166,532,647.64
2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	**827,213,180.00**	**764,104,857.00**	**-256,458,000.30**	**1,334,860,036.81**

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Төгрөгөөр

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**854764194.00**	**1121927227.00**
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**854764194.00**	**1121927227.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	838131600.00	852400000.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	838131600.00	852400000.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	358500.00	185217546.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	358500.00	126417546.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	0.00	58800000.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	0.00	34416300.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/		34416300.00
1340	**Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих**	16274094.00	49893381.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	16274094.00	49893381.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**851585194.00**	**1068062033.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**851585194.00**	**1068062033.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**849276636.43**	**1008262033.00**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	597877409.43	667174352.00
210101	Үндсэн цалин	346356418.48	406860660.00

210102	Нэмэгдэл	196196080.85	195343957.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	8893500.00	10583900.00
210104	Урамшуулал	46431410.10	54385835.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	81247600.00	79153594.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	57174200.00	50754094.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6018300.00	10673300.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4814700.00	4726900.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1203700.00	1181800.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	12036700.00	11817500.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	40072200.00	32809996.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	2811950.00	2773196.00
210302	Түлш, халаалт	37260250.00	30036800.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	41897512.00	65487175.00
210401	Бичиг хэрэг	1533200.00	4632150.00
210402	Тээвэр, шатахуун	36793900.00	46600200.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	540000.00	1870000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1129362.00	3810925.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1901050.00	8573900.00
2105	**Нормативт зардал**	72246419.00	118500595.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	50599704.00	72571695.00
210502	Хоол, хүнс	19819865.00	30051300.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1826850.00	15877600.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	6687550.00	9461040.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	4098550.00	7854740.00
210604	Урсгал засвар	2589000.00	1606300.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	658000.00	1804246.00
210702	Дотоод албан томилолт	658000.00	1804246.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	3177300.00	3856900.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	336000.00	420000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	138600.00	480000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	150000.00	320000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	0.00	50000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1886400.00	1890100.00
210807	Газрын төлбөр	120800.00	120800.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	100000.00	0.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	445500.00	576000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	5412646.00	30014135.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5412646.00	30014135.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**2308557.57**	**59800000.00**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	840000.00	59800000.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал		58800000.00

213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	840000.00	1000000.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	1468557.57	0.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1468557.57	0.00
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**3179000.00**	**53865194.00**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**3179000.00**	**52235000.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**3179000.00**	**52235000.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	3179000.00	52235000.00
225102	Биет бус хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн /ТӨҮГ/	3179000.00	52235000.00
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	**-3179000.00**	**-52235000.00**
7	**САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ**	**0.00**	**0.00**
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	0.00	1630194.00
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**		1630194.00

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Төгрөгөөр

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	960718100.00	935079487.00
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	960718100.00	935079487.00
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	959718100.00	934079487.00
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	590874000.00	584900952.00
210101	Үндсэн цалин	362873000.00	324587260.00
210102	Нэмэгдэл	162986200.00	195343957.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	10583900.00	10583900.00
210104	Урамшуулал	54430900.00	54385835.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	79768800.00	63206094.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	56133900.00	34806594.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5908700.00	10673300.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4726900.00	4726900.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1181800.00	1181800.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	11817500.00	11817500.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	32810000.00	32809996.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	2773200.00	2773196.00
210302	Түлш, халаалт	30036800.00	30036800.00

2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	59170000.00	58286775.00
210401	Бичиг хэрэг	4680200.00	4632150.00
210402	Тээвэр, шатахуун	39399800.00	39399800.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2040000.00	1870000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	4650000.00	3810925.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	8400000.00	8573900.00
2105	**Нормативт зардал**	115737500.00	115102995.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	60206200.00	59571695.00
210502	Хоол, хүнс	29851300.00	29851300.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	25680000.00	25680000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	36322600.00	36322540.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	34716300.00	34716240.00
210604	Урсгал засвар	1606300.00	1606300.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	1008000.00	1008000.00
210702	Дотоод албан томилолт	1008000.00	1008000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	5438200.00	3856900.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	505000.00	420000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	480000.00	480000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	320000.00	320000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	50000.00	50000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3286400.00	1890100.00
210807	Газрын төлбөр	120800.00	120800.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	100000.00	
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	576000.00	576000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	38589000.00	38585235.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	38589000.00	38585235.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	1000000.00	1000000.00
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	1000000.00	1000000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1000000.00	1000000.00
13	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	960718100.00	936709681.00
1310	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	852400000.00	852400000.00
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	852400000.00	852400000.00
1320	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	34416300.00	34416300.00
132001	Орон нутгийн төсвөөс	34416300.00	34416300.00
1340	**НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	73901800.00	49893381.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	73901800.00	49893381.00
4	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		
5	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**		1630194.00
6	**ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ**		
61	**БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО**	1.00	1.00
610001	Төсвийн байгууллага	1.00	1.00

62	**АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО**	42.00	49.00
620001	Удирдах ажилтан	1.00	1.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	36.00	40.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	5.00	8.00
65	**ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ**	**42.0**	**49.0**
650008	Эрүүл мэндийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮЭМ)	34.00	41.00
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	8.00	8.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Төгрөгөөр

Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	
НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	**185217546.00**
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	**185217546.00**
БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	126417546.00
Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	82273400.00
Үндсэн цалин	82273400.00
Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	15947500.00
Тэтгэврийн даатгал	15947500.00
Хангамж, бараа материалын зардал	7200400.00
Тээвэр, шатахуун	7200400.00
Нормативт зардал	13200000.00
Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	13000000.00
Хоол, хүнс	200000.00
Эд хогшил, урсгал засварын зардал	7000000.00
Багаж, техник, хэрэгсэл	7000000.00
Томилолт, зочны зардал	796246.00
Дотоод албан томилолт	796246.00
УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	58800000.00
Бусад урсгал шилжүүлэг	58800000.00
Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	58800000.00
ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	185217546.00
Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	185217546.00
Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	185217546.00
НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)	
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана” гэж заасны дагуу Цэнгэл сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээд, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын талаар болон аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Энэхүү тайланд шалгагдагч этгээдэд авлага, өглөгийн данстай холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг Баян-Өлгий аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Х.Еркебулан гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер Х.Женисбек, газрын дарга, тэргүүлэх аудитор М.Хуанган нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Цэнгэл сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2022 оны 01 дүгээр сарын 20-ны өдрийн №01/17 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Байгууллагын зорилго, зорилт, үйл ажиллагааны чиглэл

Цэнгэл сумын Эрүүл мэндийн төвийн эрхэм зорилго нь ард иргэдэд таатай орчинд түргэн шуурхай үйлчилж аливаа эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

Цэнгэл сумын Эрүүл мэндийн төвийн ерөнхий эмчийн зөвлөлийн комисс нь байгууллагын үйл ажиллагаанд төлөвлөгөөт, төлөвлөгөөт бус хяналт шалгалт хийж үйл ажиллагаанд гарч буй зөрчил, дутагдлыг арилгаж, шалгалтын мөрөөр тодорхой ажил зохион байгуулах, байгууллагын хэвийн үйл ажиллагааг хангах, анги, байгууллагын тодорхойлсон эрсдэлийг нэгтгэн, байгууллагын эрсдэлийн үнэлгээг тогтоож, тайланг аймгийн Эрүүл мэндийн газарт хүргүүлдэг байна.

Тус Эрүүл мэндийн төвд 2021 онд дотоод аудитын шалгалт ирээгүй бусад эрх бүхий байгууллагуудаас шалгалт хийгдээгүй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Цэнгэл сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн хүлээн зөвшөөрөхүйц санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал гэж үнэлсэн.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг “дунд” гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг 1.5 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2020 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 907.9 сая төгрөгөөс 1.5 хувиар буюу 13.6 сая төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 70.0 хувиар буюу 9.5 сая төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

Цэнгэл сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 253.5 сая төгрөгөөр буюу 22.8 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан бараа материал, үндсэн хөрөнгийн данс байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	0.00	1630.2	1630.2
Авлага	0.00	58911.2	58911.2
Урьдчилгаа	0.00	0.00	0.00
Бараа материал	36371.1	65331.9	28960.8
Үндсэн хөрөнгө	1073045.1	1237062.9	164017.8
Нийт хөрөнгө	**1109416.2**	**1362936.2**	**253520.0**
Өр төлбөр	0.00	86987.3	86987.3
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	1168327.4	1334860.1	166532.7

Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	**1168327.4**	**1427847.4**	**253520.0**

Мөнгөн хөрөнгийн данс эцсийн үлдэгдэл 1.6 сая төгрөг, авлагын дансны оны эцсийн үлдэгдэл 58.9 сая төгрөг байна. Авлага нь Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас дутуу авсан санхүүжилтийн авлага байна.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 65.3 сая төгрөг болж 28.9 сая төгрөгөөр нэмэгджээ. Тайлант онд 234.1 сая төгрөгийн бараа материал худалдан авч, үнэ төлбөргүй 28.2 сая төгрөгийн бараа материал хүлээн авч үйл ажиллагаандаа 233.4 сая төгрөгийн бараа материалыг зарцуулсан байна.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 1237.1 сая төгрөг болж 164.1 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн байна. Тайлант онд 52.2 сая төгрөгийн хөрөнгийг төсвийн хөрөнгөөр худалдан авч, 169.5 сая төгрөгийн хөрөнгийг э үнэ төлбөргүй, 6.3 сая төгрөгийг хөрөнгийг шилжүүлэн авч, 52.4 сая төгрөгийн хөрөнгийг данснаас хасаж, үндсэн хөрөнгөнд 64.0 сая төгрөгийн элэгдэл байгуулсан байна.

Өр төлбөр данс оны эхэнд өглөггүй ба оны эцэст 87.0 сая төгрөгийн Нийгмийн даатгалын шимтгэл, тээвэр шатахуун, халаалт, эмийн өглөгтэй байна. Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас дутуу авсан санхүүжилттэй холбоотой өглөг нэмэгдсэн байна.

Үүнээс эмийн өглөг 27.5 сая, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн өглөг 51.7 сая, халаалтын өглөг 5.0 сая, шатахууны өглөг 3.0 сая төгрөг байна. Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар батлагдсан орон тооны хязгаарыг 10 орон тоогоор хэтрүүлэн ажилласан зөрчлийг арилгуулах албан шаардлага өгсөн байна. Тайлант онд дээрх орон тооноос 3 орон тоог хэмнэж ажилласан байна.

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны үлдэгдэл 1334.9 сая төгрөг болж 166.5 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн нь тайлант үеийн үр дүн 166.5 сая төгрөг гарснаас шалтгаалжээ.

Санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар нийт орлого 1384.9 сая төгрөг байгаа нь өмнөх оноос 517.2 сая төгрөгөөр буюу 59.6 хувиар өссөн үзүүлэлттэй байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого, нэмэлт санхүүжилт байна.

Нийт зардал өмнөх оноос 310.4 сая төгрөгөөр буюу 34.2 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил, хангамжийн бараа материалын зардал, норматив зардал, томилолт, зочны зардал, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний зардал, бараа үйлчилгээний бусад зардал, урсгал шилжүүлэг зэрэг зардлууд байна.

Нийгмийн даатгалын шимтгэл, байр ашиглахтай холбоотой зардал, эд хогшил, урсгал зардлууд өмнөх оноос буурсан байна.

Өмчийн өөрчлөлтийн тайлангаар нягтлан бодох бүртгэлийн залруулга гараагүй байна.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны анх батлагдсан төсөв 960.7 сая төгрөг, тодотгосон төсөв 960.7 сая төгрөг байна.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд 960.7 сая төгрөгийн батлагдсан төсвөөр үйл ажиллагаа явуулж, гүйцэтгэлээр үйл ажиллагаандаа 935.1 сая төгрөгийг зарцуулж, 24.0 сая төгрөгийн Эрүүл мэндийн даатгалаас дутуу санхүүжилт авсан байна. Мөнгөн хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл 1.6 сая төгрөг байна.

Нийт төсвийн 62.5 хувийг цалин, 6.8 хувийг нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардал, 3.5 хувийг тогтмол зардал, 6.2 хувийг хангамж бараа материалын зардал, 12.3 хувийг норматив зардал, 3.9 хувийг эд хогшил худалдан авах, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний зардал, 0.2 хувийг томилолт, зочны зардал, 0.4 хувийг бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний зардал, 4.1 хувийг бараа үйлчилгээний бусад зардал, 0.1 хувийг урсгал шилжүүлэг зэрэг зардлууд эзэлж байна

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Тайлант онд Эрүүл мэндийн яамнаас Ковид-19 цар тахлын санхүүжилтэд 124.9 сая төгрөг, Эрүүл мэндийн яамнаас нэг удаагийн тэтгэмж болон сорьц тээвэрлэх зардалд 59.1 сая төгрөг, аймгийн Эрүүл мэндийн газраас 1.2 сая төгрөгийн нийт 185.2 сая төгрөгийн нэмэлт санхүүжилт хүлээн авчээ.

Үүнээс цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшилд 82.3 сая төгрөг, нийгмийн даатгалын шимтгэлд 15.9 сая төгрөг, хангамж, бараа материалын зардалд 7.2 сая төгрөг, норматив зардалд 13.2 сая төгрөг, эд хогшил, урсгал засварын зардалд 7.0 сая төгрөг, томилолт, зочны зардалд 0.8 сая төгрөг, бусад урсгал шилжүүлэг зардалд 58.8 сая төгрөг, нийт 5.0 сая төгрөгийг зарцуулсан байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

Цэнгэл сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны санхүүгийн тайланд холбогдох бүх мэдээллийг толилуулж, тодруулсан байна.

АОУС 706.10-д заасан бусад асуудлын хэсэгт тусгахаар аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалтын улмаас аудитын хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй байдал үүсээгүй болно.

3.8 Аудитын гол асуудал

АОУС 701.8-д тодорхойлсон аудитын гол асуудлын хүрээнд тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад үлэмж нөлөө үзүүлэх асуудал гараагүй.

Материаллаг буруу тайлагналын өндөр үнэлэгдсэн эрсдэл, нөлөө бүхий эрсдэл, удирдлагын үлэмж хэмжээний шийдэл орсон асуудал, тайлант хугацаанд гарсан нөлөө бүхий ажил гүйлгээ гараагүй байна.

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасан байна.

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шилэн дансны тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.1, 3.1.2-т хамаарах төсөвт байгууллага нь тус хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1, 6.4-т /шилэн дансны мэдээлэл/ тус тус заасан мэдээллийг хуульд заасан хугацаанд ил тод мэдээлэх зохицуулалттай.

Аудитаар тус хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан мэдээллийн давхардал, ач холбогдол, үр нөлөөг харгалзан дараах 17 төрлийн мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулсан эсэхийг хамруулан шалгалаа.

Цэнгэл сумын Эрүүл мэндийн төв нь 2021 онд нийт 1121.9 сая төгрөгийн 119 мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулахаас 1121.9 сая төгрөгийн 119 мэдээллийг хугацаандаа байршуулсан байна. Цалингийн зардлаас бусад 5.0 сая төгрөгөөс дээш гүйлгээ гараагүй байна.

3.9.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн, батлагдсан төсвийн зарцуулалт нь төсвийн тухай хууль тогтоомжийг холбогдох заалтуудтай нийцсэн байна гэж дүгнэлээ.

3.10 ӨМНӨХ ЗӨВЛӨМЖИЙН ХЭРЭГЖИЛТ

Өмнөх онд аудитаар шилэн данстай холбоотой 1 зөвлөмж өгөгдсөн ба зөвлөмжийг хэрэгжүүлж биелэлтийг Цэнгэл Сум дундын эмнэлгийн 2021.12.18-ны 01/277 тоот албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал байхгүй байна.

4. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 2.7 сая төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс 2.7 сая төгрөгийн зөрчилд зөвлөмж өгөв.

4.1 Залруулсан алдаа

Байхгүй

4.2 Төлбөрийн акт

Байхгүй

4.3 Албан шаардлага

Байхгүй

4.4 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Нягтлан бодох бүртгэл хөтлөлт, тайлагналтай холбоотой асуудал

1.1. <u>Илрүүлэлт:</u>

Цэнгэл сумын Эрүүл мэндийн төв нь нь тайлант онд гэрэл цахилгааны зардлын тооцоогоор гарсан нийт 2.7 сая төгрөгийн зарлагын гүйлгээг тооцооны данс дамжуулахгүйгээр шууд зардлаар бүртгэж тайлагнасан байна.

1.2. <u>Өгсөн зөвлөмж</u>:

Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.3, 14.3.2, 14.3.3, 14.4, 14.4.1 20.2.6 дахь заалтуудыг хэрэгжүүлж зарлагын гүйлгээг тооцооны данс дамжуулахгүйгээр шууд зардлаар бүртгэж тайлагнасан зөрчлийг арилгаж ажиллах, Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан Төсөвт байгууллагын нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайланг бэлтгэх аргачлал, зааврыг мөрдөж ажиллах;

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

д/д	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн		Үүнээс							
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	Цэнгэл сумын Эрүүл мэндийн төв	1	2.7							1	2.7
Нийт дүн		**1**	**2.7**							**1**	**2.7**